

Onderwerp 2017
Onderzoeksplan Doeltreffendheid en Doelmatigheid

Steller F.P. Hiemstra

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 98 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 5972813

Datum 26-10-2016 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u het Onderzoeksplan Doeltreffendheid en Doelmatigheid voor het jaar 2017 aan.

In het plan rapporteren we over de voortgang van onderzoeken vanuit voorgaande jaren en geven we aan welke onderzoeken we in 2017 uitvoeren, zodat in één document integraal alle (lopende en nieuwe) onderzoeken in het kader van artikel 213a van de Gemeentewet zijn opgenomen.

Voor 2017 stellen we voor één aanvullend onderzoek uit te voeren op het gebied van de uitvoering van de SW.

Voor nadere informatie verwijzen we u naar het onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid 2017 dat als bijlage is toegevoegd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "P. den Oudsten", with a horizontal line underneath.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read "P. Teesink", with the initials "I.S." written above it.

de secretaris,
Peter Teesink

Onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid 2017

1. Algemeen

Op grond van artikel 213a Gemeentewet moet ons college periodiek onderzoek doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door ons gevoerde bestuur. Onder 'het door ons gevoerde bestuur' wordt zowel verstaan aspecten van interne bedrijfsvoering als extern gericht beleid. Het betreft onderzoek voor het dagelijkse bestuur; dit in tegenstelling tot de rekenkamer(funcie) die onderzoek verricht in opdracht van het algemeen bestuur (uw raad).

Ex artikel 213a heeft u in uw Verordening Onderzoeken Doelmatigheid en Doeltreffendheid vastgesteld dat wij u jaarlijks een onderzoeksplan aanbieden met daarin:

- De onderzoeken naar de doeltreffendheid van enkele delen van programma's/ paragrafen;
- De onderzoeken naar de doelmatigheid van (onderdelen van) de gemeentelijke organisatie.

2. De onderzoeken in perspectief

Het houden van onderzoeken, evaluaties e.d. is een vanzelfsprekendheid binnen onze gemeente. De rode draad van al deze onderzoeken is dat deze een oordeel moeten opleveren over doelmatigheid en/ of doeltreffendheid van de gemeente en dat de onderzoeken een verband hebben met het collegeprogramma en de programmabegroting. De onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur die in dit onderzoeksplan zijn opgenomen, vormen slechts een deel van de onderzoeken die binnen de gemeente Groningen worden uitgevoerd.

3. Kader en uitgangspunten

In deze context verstaan we onder:

- Doelmatigheid:* De mate waarin de gewenste prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen, of met de beschikbare middelen zo veel mogelijk resultaat wordt bereikt.
- Doeltreffendheid:* De mate waarin de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Zoals gezegd, staan in dit onderzoeksplan dus niet alle onderzoeken die in de loop van het jaar binnen de gemeente zijn c.q. worden gehouden, maar alleen de onderzoeken die ex artikel 213a lid 1 van de Gemeentewet worden uitgevoerd. De criteria om in het onderzoeksplan te worden opgenomen zijn:

1. Het onderzoeksobject moet zowel door raad als door college als relevant worden aangemerkt; ofwel het onderzoek moet een verband hebben met de programmabegroting.
2. Spreiding van de onderzoeken over de diverse programma's en gemeentelijke organisatieonderdelen.

De presentatie van de onderzoeken gebeurt middels een format met daarin achtereenvolgens:

- Onderzoeksonderwerp;
- Relevantie van het onderzoek;
- Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek;
- Rapportagemoment.

4. Onderzoeksplan 2017

Voor 2017 stellen we voor één aanvullend onderzoek op te nemen in het onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid. Het betreft de volgende:

- Uitvoering SW

In onderstaand format wordt dit onderzoek nader toegelicht.

<i>Onderzoek</i>	<i>Uitvoering SW</i>
<i>Relevant</i>	Bij de uitvoering van de SW is sprake van inzet van gemeentelijke middelen. Bij dit onderzoek wordt gekeken naar de doelmatigheid van de huidige wijze waarop de uitvoering is ingericht.
<i>Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek</i>	<p>Eind 2015 zijn we gestart met het onderzoeken van mogelijkheden voor verbetering van de (financiële en HR) regie op de SW. Dit heeft geleid tot voorstellen voorerschikking van enkele uitvoeringstaken.</p> <p>We zijn voornemens in 2017 een tweede fase uit te voeren (onder voorbehoud van besluitvorming) waarbij we verder willen gaan kijken naar het inrichtings- en positioneringsvraagstuk van het beschut bedrijf en naar een goede inrichting van de financiële overall begroting voor SW. Daarnaast willen we ook kijken naar mogelijke verdereerschikking van uitvoeringstaken. Hierbij worden de resultaten en verbetervoorstellen vanuit de eerste fase getoetst en gevalideerd.</p> <p>De inzet bij het opstellen van de financiële begroting zal zijn om dit voor de zomer goed op te zetten zodat de uitkomsten hiervan verwerkt kunnen worden in de begroting 2018.</p> <p>Het inrichtings- en positioneringsvraagstuk zal deels parallel lopen met het opstellen van de financiële begroting, maar zal op een aantal punten meer tijd vergen. Dit heeft o.a. te maken met de visievorming van de onderkant arbeidsmarkt. Dit onderdeel zal hierdoor ook na de zomer nog doorlopen.</p>
<i>Rapportage klaar</i>	Eind 2017

5. Voortgang onderzoeken uit eerdere jaarplannen

5.1 Afgeronde onderzoeken

Van de onderzoeken uit voorgaande jaren zijn drie onderzoeken afgerond:

- Bundeling gemeentelijk vastgoed
- Sociale teams
- Oprichting Noordelijk Belastingkantoor

Hieronder volgt per onderzoek een toelichting:

<i>Onderzoek</i>	<i>Bundeling gemeentelijk vastgoed</i>
<i>Relevant</i>	<p>In het Coalitieakkoord 2014-2018 "Voor de verandering" is aangegeven dat we vastgoed willen gaan bundelen en integraal naar de vraagkant ervan willen kijken. Door bundeling en effectievere inzet van het vastgoed willen we een besparing van structureel 2 miljoen euro realiseren vanaf 2017. In 2016 houden we rekening met een incidentele besparing van 1,4 miljoen euro.</p> <p>Daarnaast krijgt vastgoed een bredere strekking; de gebiedsgerichte werkwijze en het opheffen van de harde scheidslijn tussen het sociale en fysieke domein maken de bundeling van huisvestings- en vastgoeddata nodig om vraag en aanbod beter op elkaar af te kunnen stemmen.</p>
<i>Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek</i>	<p>Er heeft een organisatie brede doorlichting plaats gevonden naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van vastgoedtaken.</p>
<i>Stand van zaken</i>	<p>Het onderzoek is gericht op de vorming van het vastgoedbedrijf met onder andere als doelstelling "doelmatigheid en doeltreffendheid". Daarbij gaat het over een financiële (doelmatigheids)taakstelling en een betere aansluiting van vraag en aanbod. De afgelopen periode is binnen het Programma Vastgoed hier nader invulling aangegeven. Met het principebesluit tot de oprichting van het Vastgoedbedrijf (zie ook onze brief d.d. 7 juli 2016 met kenmerk 5764494 hierover) beschouwen we dit onderzoek in het kader van het doelmatigheid en doeltreffendheidsplan als afgerond.</p> <p>Voor het vastgoedbedrijf breekt nu de volgende fase aan: het daadwerkelijk inrichten/ vormgeven van het vastgoedbedrijf. Over de voortgang hiervan wordt gerapporteerd via de reguliere voortgangsrapportages.</p>
<i>Rapportage klaar</i>	Afgerond
<i>Onderzoek</i>	<i>Sociale teams</i>
<i>Relevant</i>	<p>Aan de hand van de nota 'Met elkaar, voor elkaar' (OS 13.4064391) werken we aan de inrichting en inregeling van de gebiedsgerichte aanpak. Onderdeel van deze aanpak is de werkwijze van sociale teams in de verschillende gebieden. Sociale teams hebben tot doel de maatschappelijke ondersteuning van wijkbewoners doeltreffender (o.a. aan de hand van een integrale aanpak) en doelmatiger (kostenbesparend) te laten plaatsvinden. De doeltreffendheid en doelmatigheid wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van een MKBA (Maatschappelijke</p>

	Kosten Baten Analyse). De resultaten hiervan gebruiken we bij de verdere inrichting en uitrol van de sociale teams.
<i>Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek</i>	De MKBA richt zich op de sociale teams aanpak in de zes gebieden waarin in 2014 sociale teams operationeel zijn: Beijum, Korrewegwijk/De Hoogte, Lewenborg, Oosterparkwijk, Vinkhuizen, Selwerd/Paddepoel/Tuinwijk.
<i>Stand van zaken</i>	Met onze brief van 18 februari 2016 over de uitkomsten van de 'MKBA' (kenmerk 5488883) beschouwen we dit specifieke onderzoek in het kader van het doelmatigheid en doeltreffendheidsplan als afgerond. Het onderzoek is uitgevoerd in een periode van opbouw, inrichting en ontwikkeling van de sociale teams. De opbrengsten laten dan ook zien dat de ontwikkelingen nog niet zijn afgerond. De eerste uitkomsten kunnen in dat kader niet als 'absoluut' worden beschouwd, maar geven ons wel een indicatie dat we met de koers die we inzetten op de goede weg zijn. Het onderzoek heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd welke worden betrokken bij de verdere uitrol en doorontwikkeling van de sociale teams. De aanbevelingen die betrekking hebben op het (verder) onderzoek verrichten naar de effecten van deze aanpak en op het monitoren van resultaten betrekken we bij de totstandkoming van een breder instrumentarium van monitoring en effectmeting in het sociaal domein. In het voorjaar van 2017 verschijnt een MKBA-rapportage over de aanpak van multiprobleem huishoudens, door de WIJ-teams, stadsbreed.
<i>Rapportage klaar</i>	Afgerond
<i>Onderzoek Relevant</i>	<i>Oprichting Noordelijk Belastingkantoor</i> In het kader van de kerntakendiscussie en de invulling van de taakstellingen op de gemeentelijke organisatie onderzoeken we samen met Hefpunt het besparingspotentieel van een nieuw Noordelijk Belastingkantoor. Dit onderzoek komt voort uit één van de deelonderzoeken die in 2014 heeft plaatsgevonden naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van de gemeentelijke taken.
<i>Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek</i>	Het - zoveel mogelijk op basis van gegevens uit bestaande onderzoeken - in beeld brengen van de huidige situatie bij Hefpunt en de gemeente Groningen, en de haalbaarheid, alsmede de voor- en nadelen voor beide partijen van het te onderzoeken scenario: <i>"Gemeente Groningen en de drie Waterschappen die Hefpunt hebben opgericht, richten een Noordelijk Belastingkantoor op voor lokale belastingen".</i>
<i>Stand van zaken</i>	De onderzoeksfase is in april 2016 afgerond met de oplevering van het Bedrijfsplan Noordelijk Belastingkantoor (NBK). Op basis hiervan hebben we als college van burgemeester en wethouders en de algemene besturen van de drie noordelijke waterschappen in juni 2016 besloten tot oprichting van het NBK (meer informatie hierover staat in ons raadsvoorstel van 17 juni 2016, kenmerk 5732852). Inmiddels loopt de ontwerp- en implementatiefase. Belangrijke activiteiten in deze fase zijn

de aanbesteding van een belastingapplicatie en het plaatsingsproces. Na afronding van deze fase moet er een nieuwe organisatie staan met een geïntegreerde manier van werken onder aansturing en verantwoordelijkheid van één bestuur en één management. De planning is erop gericht om het NBK in de periode juli 2017 - januari 2018 van start te laten gaan zodat begin 2018 voor het eerst gecombineerde belastingaanslagen van gemeente en waterschappen verstuurd kunnen worden. Het onderzoek in het kader van dit doelmatigheid en doeltreffendheidsplan is daarmee afgerond.

Rapportage klaar

Afgerond

5.2 Nog lopende onderzoeken

<i>Onderzoek</i>	<i>Maatschappelijke kosten en baten analyse (MKBA)</i>
<i>Relevant</i>	In de begroting 2016 hebben we een besparing ingeboekt van 2 miljoen euro vanaf 2017. Deze besparing willen we invullen aan de hand van een maatschappelijke kosten en baten analyse (MKBA) op de effectiviteit van activiteiten die we op dit moment extern hebben belegd.
<i>Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek</i>	De MKBA richt zich op alle activiteiten die we op dit moment extern hebben belegd. Het betreft zowel gesubsidieerde activiteiten als activiteiten die we op een andere manier (deels) extern hebben belegd.
<i>Stand van zaken</i>	De MKBA is inmiddels uitgevoerd. De MKBA levert niet direct het inzicht op dat bepaalde subsidies verminderd of beëindigd kunnen worden. Uit de MKBA komen wel mogelijkheden naar voren om de effectiviteit van subsidies te vergroten. De uitgevoerde analyse, de gehanteerde aanpak en de aanbevelingen n.a.v. de analyse worden eind november naar uw raad verzonden. In de Voorjaarsbrief 2016 hebben we al aangegeven dat we de verwachte besparing van 2 miljoen euro in 2017 niet gaan realiseren. In de ontwerpbegroting 2017 hebben we de structurele besparing verlaagd tot 1 miljoen euro vanaf 2018.
<i>Rapportage klaar</i>	4 ^e kwartaal 2016